

CONVENANT

**SAMENWERKING EN
INFORMATIE-UITWISSELING**

ELECTRONIC CRIMES TASK FORCE

CONVENANT SAMENWERKING EN INFORMATIE-UITWISSELING ELECTRONIC CRIMES TASK FORCE

DE ONDERGETEKENDEN:

1.

- Het Korps landelijke politiediensten, kantoorhoudend te Driebergen, Hoofdstraat 54, 3972 LB,

hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door de Minister van Veiligheid en Justitie, de heer I.W. Opstelten,

hierna te noemen Publieke Partijen ofwel KLPD,

EN

2.

- ABN AMRO Bank N.V., statutair gevestigd te Amsterdam en kantoorhoudend aan Gustav Mahlerlaan 10, hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer C.F.H.H. Vogelzang,
- ING Bank N.V., statutair gevestigd te Amsterdam en kantoorhoudend aan Bijlmerplein 888, hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer N.C. Jue,
- de Coöperatieve Centrale Raiffeisen-Boerenleenbank B.A., statutair gevestigd te Amsterdam en mede kantoorhoudend aan Croeselaan 18, 3521 CB Utrecht, hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer R.A. Steenvoorden,
- NVB, statutair gevestigd te Amsterdam en kantoorhoudend aan Gustav Mahlerplein 29-35, hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer B. Staal,
- CPNI.NL, kantoorhoudend aan Waalsdorperweg 63 te Den Haag, hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw A. Zielstra,

hierna gezamenlijk te noemen: Private Partijen, en afzonderlijk te noemen: Private Partij,

de volgende overwegingen in aanmerking nemende:

- De Nationale Cyber Security Strategie, door de minister van Veiligheid en Justitie aangeboden aan de Tweede Kamer bij brief van 15 februari 2011, wijst op het belang van een integrale aanpak van Cyber Security door publieke en private partijen.
- Gelet op de toenemende digitalisering van de Nederlandse samenleving ontstaat er een economische en maatschappelijke afhankelijkheid van particulieren, bedrijven en overheid van ICT-infrastructuur en het internet.
- Financiële instellingen en hun klanten zijn een aantrekkelijk doelwit voor criminelen. De toenemende digitalisering van transactiemogelijkheden brengt ook mee dat criminelen zich hier meer en meer op richten. De (potentiële) opbrengsten en impact zijn hoog en het slachtofferschap is wijdverbreid. De afgelopen jaren is de financiële schade die financiële instellingen en consumenten hebben geleden, toegenomen.

- Een veilig en betrouwbaar betalingsverkeer is van groot belang voor de stabiliteit en de integriteit van het financiële stelsel. Het is één van de fundamenteën van de Nederlandse én internationale economie en maakt daarmee deel uit van de vitale infrastructuur. Aanvallen hierop bedreigen en ondermijnen de veiligheid en de betrouwbaarheid van het betalingsverkeer en de integriteit van het financiële stelsel als geheel. Aangenomen mag worden dat aanvallen op het betalingsverkeer, zonder gepaste maatregelen, in de (nabije) toekomst eerder toe- dan af zullen nemen.
- Effectieve bestrijding van digitale criminaliteit vereist krachtenbundeling van betrokken Publieke en Private Partijen. Immers de kennis, deskundigheid en informatie om dit probleem aan te pakken, is verspreid over zowel publieke als private partijen. Samenwerking leidt tot inzichten die afzonderlijk niet verkregen zouden zijn en tot samenhangende maatregelen en effecten die anders niet tot stand zouden kunnen komen.
- Convenantpartners hebben besloten tot oprichting van een team dat zich gericht zal gaan bezighouden met het bestrijden van (geavanceerde) digitale criminaliteit die het vertrouwen van de maatschappij in de integriteit van het financiële stelsel aantast. Dit team heet de 'Electronic Crimes Task Force' (ECTF).
- Het is ten behoeve van de bestrijding van digitale criminaliteit noodzakelijk dat de convenantpartners gegevens aan elkaar kunnen verstrekken ten behoeve van de samenwerking in de ECTF.
- Voor zover door Private Partijen gegevens worden verstrekt aan KLPD/LP, vindt deze verstrekking plaats met inachtneming van de verantwoordelijkheid die elke Private Partij afzonderlijk heeft voor de verstrekking van persoonsgegevens bij of krachtens de Wet bescherming persoonsgegevens. Voor de deelnemende banken geldt bovendien dat verstrekking van persoonsgegevens dient te geschieden binnen de kaders die worden gesteld door de Gedragscode Verwerking Persoonsgegevens Financiële Instellingen.
- Gelet op artikel 20, eerste lid, van de Wet politiegegevens, kunnen verantwoordelijken als bedoeld in de Wet politiegegevens, voor zover dit met het oog op een zwaarwegend algemeen belang noodzakelijk is, ten behoeve van een samenwerkingsverband van de politie met personen of instanties, in overeenstemming met het bevoegd gezag beslissen tot het verstrekken van politiegegevens aan die personen en instanties, onder meer ten behoeve van de volgende doeleinden:
 - het voorkomen en opsporen van strafbare feiten;
 - het handhaven van de openbare orde;
 - het uitoefenen van toezicht op de naleving van regelgeving.
- Verstrekking van bepaalde politiegegevens aan de Private Partijen in het kader van de samenwerking in de ECTF is noodzakelijk met het oog op het zwaarwegende algemene belang van de bestrijding van de digitale criminaliteit die het vertrouwen van de maatschappij in de integriteit van het financiële stelsel aantast.

Verklaren te zijn overeengekomen als volgt:

Artikel 1 Definities

In dit convenant en de daarbij behorende bijlage wordt verstaan onder:

- 1.1 ECTF: Electronic Crimes Task Force.
- 1.2 Convenant: dit convenant Samenwerking en Informatie-uitwisseling ECTF.
- 1.3 Convenantpartner(s): de organisatie(s) die dit convenant heeft (hebben) ondertekend.
- 1.4 Derden: anderen dan de bij dit convenant benoemde convenantpartners.
- 1.5 Informatie: alle gegevens die door een convenantpartner ter beschikking worden gesteld aan de ECTF.
- 1.6 Begeleidingscommissie: de commissie bestaande uit de contactpersonen als bedoeld in artikel 6 van dit convenant.
- 1.7 Persoonsgegevens: elk gegeven betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon.
- 1.8 Politiegegevens: elk gegeven betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon dat in het kader van de uitoefening van artikel 2 (en 6 lid 1) van de Politiewet 1993 wordt verwerkt.

Artikel 2 Onderwerp en doel

De ECTF gaat zich in eerste instantie richten op de publiek-private bestrijding van digitale criminaliteit die het vertrouwen van de maatschappij in de integriteit van het financiële stelsel aantast. Het convenant behelst de formele vastlegging van de afspraken tussen convenantpartners om binnen de kaders van de voor hen geldende wet- en regelgeving en gelet op de publieke en/of maatschappelijke taak en verantwoordelijkheid die elk der convenantpartners in het kader van de voorkoming en bestrijding van digitale criminaliteit heeft, unieke en organisatiespecifieke kennis, informatie en expertise samen te brengen met het oog op de volgende drie hoofddoelstellingen:

- 1. **Intelligence:** versterken van de **informatiepositie**, daarbij gericht op:
 - Verschillende niveaus
 - Strategisch niveau (hoofdpijnen van (toekomstige) criminele cybercrimeaanvallen, bijv. Trojans, phishing. Mede op basis van nieuwe betalingsmogelijkheden die worden ontwikkeld en methoden en technieken die worden of kunnen worden gebruikt om daar misbruik van te maken. Daarbij een inschatting geven welke risico's dit naar de toekomst toe oplevert voor de integriteit van het financiële stelsel)
 - Tactisch niveau (in kaart brengen van actieve groepen/individuen)
 - Operationeel niveau (daadwerkelijke incidenten)
 - 'Actionable Intelligence' (zowel het identificeren van individuen en criminele organisaties die zich bezighouden met deze activiteiten alsook het vroegtijdig signaleren en detecteren van cybercrimeactiviteiten) ten behoeve van Interventions.

2. **Interventions:** voorstellen voor **interventie:** op basis van de informatiepositie ontwikkelen van voorstellen tot maatregelen die zowel in de preventieve als repressieve sfeer kunnen worden genomen: het vanuit eigen en/of gezamenlijke verantwoordelijkheid opwerpen van drempels en/of barrièrestrategieën.
3. **Investigations: opsporing en vervolging** van verdachten en/of criminele organisaties is een belangrijk onderdeel van de aanpak. Hiervan gaat een preventieve werking uit. Voorkomen moet worden dat Nederland een vrijplaats wordt voor criminelen. LP/KLPD spannen zich in om opsporings- en vervolgingscapaciteit te leveren voor zover sprake is van criminaliteit die valt binnen de criteria van het LP en de dienst Nationale Recherche van het KLPD. Voor zover niet aan deze criteria is voldaan, spannen zij zich in om opsporings- en vervolgingscapaciteit te realiseren bij enige (bijzondere) opsporingsdienst en OM-onderdeel.

Artikel 3 Werkwijze

- 3.1 Elk der Private Partijen verplicht zich ten behoeve van de ECTF minimaal één fte beschikbaar stellen; het KLPD zal ten minste drie fte beschikbaar stellen.
- 3.2 De teamleden van de ECTF zullen gezamenlijk op één door het KLPD ter beschikking te stellen locatie hun werkzaamheden verrichten.

Artikel 4 Inhoud en uitwisseling van Informatie

- 4.1 De inhoud van de door convenantpartners aan het ECTF ter beschikking te stellen informatie betreft:

voor de Private Partijen: alle door hen voor de taakuitvoering van de ECTF noodzakelijk geachte informatie;

voor de Publieke Partijen:

- Informatie uit open bronnen;
 - Door het KLPD in de uitvoering van zijn taakstelling verkregen terzake relevante informatie onder meer afkomstig van:
 - internetfora;
 - chatgesprekken;
 - in beslag genomen computersystemen;
 - uit computersystemen veiliggestelde gegevens.
- 4.2 Informatie, niet bevattende persoonsgegevens/politiegegevens zal, uitsluitend met het oog op de gezamenlijke taakuitvoering binnen de ECTF, zo breed mogelijk onder de deelnemers aan de ECTF worden gedeeld. Voor de Publieke Partijen geldt dat informatie, al dan niet persoonsgegevens/politiegegevens bevattende, uitsluitend met de Private Partijen zal worden gedeeld indien en voor zover het opsporings- en vervolgingsbelang zich daartegen niet verzet.
 - 4.3 Informatie, afkomstig van de Private Partijen en bevattende persoonsgegevens zal, uitsluitend met het oog op de gezamenlijke taakuitvoering binnen de ECTF, door de Private Partijen worden ingebracht in overeenstemming met de bepalingen van de Wet bescherming persoonsgegevens alsmede in overeenstemming met de voor hen geldende Gedragscode Verwerking Persoonsgegevens Financiële Instellingen. Waar dit noodzakelijk is voor hun taakstelling, zullen Publieke Partijen in het kader van *Investigations* gebruikmaken van hun bevoegdheden ingevolge het Wetboek van Strafvordering, om Informatie, bevattende persoonsgegevens, te

vorderen van Private Partijen. Tevens zullen Publieke Partijen in het kader van *Investigations* waar mogelijk van deze vorderingsbevoegdheden gebruikmaken voor zover dit bijdraagt aan het voorkomen of beperken van schadeclaims jegens (een) Private Partij(en) die samenhangen met het verstrekken van gegevens in het kader van de samenwerking binnen de ECTF.

- 4.4 Onverlet het bepaalde in het tweede lid, tweede volzin, zal informatie, bevattende politiegegevens, uitsluitend door het KLPD worden ingebracht indien en voor zover dit noodzakelijk is voor een goede taakuitvoering van de ECTF ter bereiking van de gestelde doelen en daarbij geen onevenredige inbreuk wordt gemaakt op de privacybelangen van betrokkene. De ontvanger van politiegegevens is gehouden aan de geheimhoudingsplicht als bedoeld in artikel 7 van de Wet politiegegevens.
- 4.5 Onverlet het bepaalde in het tweede lid, tweede volzin, zal informatie, bevattende politiegegevens uit verwerkingen als bedoeld in artikel 9 en 10, eerste lid onder a en c, van de Wet politiegegevens, uitsluitend door het KLPD worden ingebracht, in overeenstemming met het bevoegd gezag, indien en voor zover dit dringend noodzakelijk is voor de goede uitvoering van de politietaak en voorts voor zover daarbij geen onevenredige inbreuk op de privacybelangen van betrokkene wordt gemaakt.

Artikel 5 Interventie en gebruik van informatie

- 5.1 Interventie in het kader van dit project vindt slechts plaats nadat hiertoe in gezamenlijk overleg tussen convenantpartners is besloten.
- 5.2 De beslissing omtrent het gebruik van bij de ECTF ingebrachte informatie ten behoeve van de opsporing en vervolging, berust uitsluitend bij LP/KLPD.
- 5.3 Private Partijen zullen informatie die door Publieke Partijen is ingebracht bij de ECTF, niet zonder expliciete toestemming van Publieke Partijen buiten de ECTF brengen.
- 5.4 Publieke Partijen zullen informatie die door Private Partijen is ingebracht bij de ECTF en die niet werd verkregen op grond van een vordering of werd verwerkt op grond van de Wet politiegegevens, niet zonder expliciete toestemming van Private Partijen buiten de ECTF brengen.

Artikel 6 Schadebeheersing

Indien een Private Partij stelt dat hij als gevolg van deelname van het project slachtoffer is geworden van een strafbaar feit en hierdoor direct schade heeft geleden, wordt hiervan direct melding gedaan bij het KLPD. LP/KLPD leveren in dat geval alle mogelijke inspanning die redelijkerwijs van hen kan worden gevraagd om het strafbare handelen te beëindigen en/of de schade te beperken.

Artikel 7 Organisatie en uitvoering

- 7.1 De uitvoering van het project wordt gecoördineerd door LP/KLPD. LP/KLPD leggen verantwoording af aan een begeleidingscommissie. Deze begeleidingscommissie bestaat uit vertegenwoordigers van LP/KLPD en de Private Partijen.
- 7.2 Waar nodig maken convenantpartners nadere afspraken om een goede uitvoering van dit convenant te verzekeren.

Artikel 8 Contactpersonen

- 8.1 Convenantpartners stellen voor de uitvoering van dit convenant een contactpersoon aan. Deze contactpersoon maakt deel uit van de begeleidingscommissie. De contactpersoon draagt zorg voor gelijkwaardige vervanging in de voorkomende gevallen dat hij de werkzaamheden voor de uitvoering van dit convenant niet kan uitoefenen. Een lijst van contactpersonen wordt opgenomen in bijlage I van dit convenant
- 8.2 De in het vorige lid genoemde contactpersonen hebben tot taak de contacten over de (wijze van) uitvoering van dit convenant te onderhouden.
- 8.3 De contactpersonen zijn bevoegd om binnen de kaders van dit convenant namens hun organisatie informatie te verstrekken en/of afspraken te maken ten behoeve van een goede uitvoering van dit convenant.

Artikel 9 Financiering

De financiering van het project komt voor rekening van LP/KLPD en de Private Partijen, in die zin, dat ieder de eigen kosten draagt. De huisvesting wordt verzorgd door het KLPD. Voor zover er sprake zal zijn van gezamenlijke kosten, zal over de verdeling daarvan worden besloten door de begeleidingscommissie.

Artikel 10 Geheimhouding en beveiliging

- 10.1 Convenantpartners nemen conform de toepasselijke wettelijke bepalingen en ongeacht de duur van het convenant strikte geheimhouding in acht over elkaars organisatie, over informatie die ten behoeve van de uitvoering van dit convenant bij en/of tussen convenantpartners bekend wordt dan wel informatie die wordt uitgewisseld, alsmede over al hetgeen waarvan redelijkerwijs is aan te nemen dat bekendmaking daarvan de belangen van de andere convenantpartner of het algemeen maatschappelijk belang zou schaden, voor zover deze informatie niet al behoort tot het publieke domein als gevolg van bekendmaking door een convenantpartner dan wel anderszins bekend is geworden bij het publiek.
- 10.2 Onverlet het bepaalde in artikel 5.2 maken convenantpartners informatie en/of werkwijzen in het kader van dit convenant niet bekend aan derden, dan wel wordt informatie niet aan derden beschikbaar gesteld, behoudens ieders toestemming.
- 10.3 Het bepaalde in het vorige lid is niet van toepassing voor LP/KLPD in het geval het informatie betreft die door LP/KLPD van een Private Partij is gevorderd, reeds werd verwerkt op grond van de Wet politiegegevens of indien het informatie betreft die afkomstig is van LP/KLPD.
- 10.4 Convenantpartners staan ervoor in dat hun personeel op de hoogte is van de verplichtingen als omschreven in de voorgaande leden van dit artikel en deze ook nakomen.
- 10.5 Convenantpartners dragen zorg voor een passend technisch en organisatorisch niveau van beveiliging van informatie en informatieoverdracht. Indien gewenst maken convenantpartners nadere afspraken over de wijze waarop zij omgaan met de beveiliging van de informatie en informatieoverdracht.

Artikel 11 Communicatie

- 11.1 Geen van de convenantpartners maakt zonder voorafgaande toestemming van de overige convenantpartners in openbare publicaties of op enig andere manier dan ook externe melding van de op grond van dit convenant verrichte werkzaamheden, activiteiten en/of behaalde resultaten.
- 11.2 In het geval LP/KLPD contacten met de media aangaan in relatie tot dit convenant stellen zij Private Partijen hieraan voorafgaande op de hoogte en vragen partijen om expliciete toestemming om in media-uitingen in relatie tot het project te worden genoemd.

Artikel 12 Toetreding

- 12.1 Dit convenant staat open voor toetreding door andere organisaties die binnen de kaders van hun publieke en/of maatschappelijke taak die zij zichzelf in het kader van de bestrijding van cybercrime toedichten, en die binnen de kaders van hun verantwoordelijkheid en/of bevoegdheid een bijdrage kunnen leveren aan de in dit convenant geformuleerde doelstellingen.
- 12.2 Een organisatie die tot dit convenant wil toetreden, kan daartoe een aanvraag indienen bij een van de leden van de begeleidingscommissie.
- 12.3 De begeleidingscommissie beslist op een verzoek tot toetreding na alle partijen gehoord te hebben. Indien de begeleidingscommissie toetreding door de desbetreffende organisatie goedkeurt, vindt toetreding tot het convenant plaats door middel van ondertekening van bijlage II bij dit convenant door die andere organisatie.

Artikel 13 Wijziging

- 13.1 De bepalingen in dit convenant kunnen door de convenantpartijen in gezamenlijk overleg worden gewijzigd. In het geval een convenantpartij een wijziging in het convenant - daaronder begrepen een toetreding door een nieuwe convenantpartner - die door de overige convenantpartners noodzakelijk wordt geacht, niet aanvaardbaar vindt, kan deze convenantpartner deelname aan het project schriftelijk opzeggen met ingang van het tijdstip waarop het gewijzigde convenant van kracht wordt.
- 13.2 Mondelinge mededelingen, toezeggingen of afspraken welke betrekking hebben op dit convenant, hebben geen rechtskracht, tenzij deze uitdrukkelijk schriftelijk zijn bevestigd door de convenantpartner aan wie dit is gericht.

Artikel 14 Duur, opzegging en beëindiging

- 14.1 Dit convenant treedt in werking op de dag van ondertekening door convenantpartners en wordt ten minste aangegaan tot 1 april 2012. Verlenging van het convenant geschiedt in onderlinge overeenstemming.
- 14.2 Indien een Private Partij wil uittreden, voert die partij eerst overleg met LP/KLPD om te bezien of de voorwaarden kunnen worden geschapen waaronder deelname aan het convenant kan worden voortgezet. Indien dat overleg niet tot een oplossing leidt, wordt de deelname aan het convenant

schriftelijk beëindigd. Opzegging door één der partijen dient plaats te vinden per aangetekende brief.

- 14.3 LP/KLPD kunnen een Private Partij zonder rechterlijke tussenkomst met onmiddellijke ingang uitsluiten van het project en/of de verstrekking van informatie aan die partij direct beëindigen, indien de afspraken zoals neergelegd in dit convenant niet door de desbetreffende partij worden nagekomen.
- 14.4 Verplichtingen die naar hun aard zijn bestemd om ook na beëindiging of uitsluiting van het project voort te duren, blijven na de beëindiging van dit convenant bestaan. Tot deze verplichtingen behoren onder meer die ter zake van de geheimhouding.

Artikel 15 Evaluatie

Het convenant zal na afloop van de duur van het convenant worden geëvalueerd, of zoveel eerder als wenselijk wordt geacht door de convenantpartijen.

Artikel 16 Toepasselijk recht

Op dit convenant is het Nederlands recht van toepassing.

ALDUS OVEREENGEKOMEN:

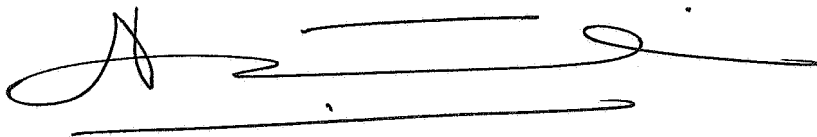
Den Haag, 14 maart 2011

De Minister van Veiligheid en Justitie

A handwritten signature in black ink, consisting of a series of sharp, vertical strokes followed by a series of horizontal, wavy lines.

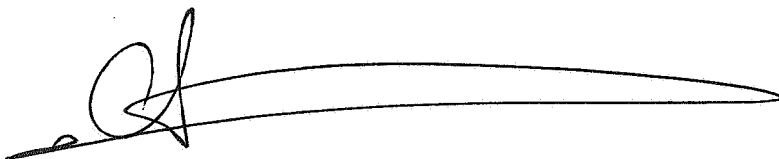
I.W. Opstelten

NVB

A handwritten signature in black ink, featuring a large, stylized 'B' followed by a long, horizontal line.

B. Staal

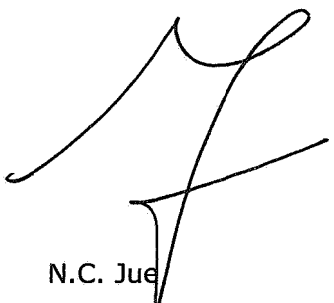
ABN AMRO Bank N.V.

A handwritten signature in black ink, featuring a large, stylized 'C' followed by a long, horizontal line.

C.F. H.H. Vogelzang

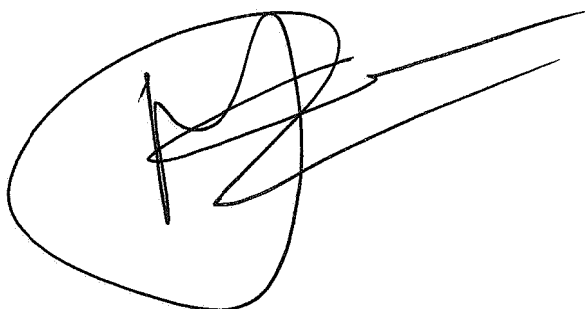
Den Haag, 14 maart 2011

ING Bank N.V.

N.C. Jue

Rabobank

R.A. Steenvoorden

CPNI.NL

A. Zielstra

BIJLAGE II: VERKLARING TOETREDING TOT HET CONVENANT INFORMATIE-UITWISSELING PROJECT ECTF

- <<Naam organisatie..... >>>, statutair gevestigd te ... en kantoorhoudend aan....., hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door.....<<.....naam tekeningbevoegde, functie>>>

Overwegende dat:

- deelname aan het convenant gelet op de publieke en/of maatschappelijke taak die zij zichzelf in het kader van de bestrijding van cybercrime toedicht en gelet op de verantwoordelijkheid en/of bevoegdheid van ondergetekende een bijdrage levert aan de doelstellingen zoals verwoord in het convenant;
- LP/KLPD met inachtneming van het bepaalde in artikel 11 van convenant instemmen met toetreding van ondergetekende tot het convenant;

verklaart daartoe het volgende:

- I. Ondergetekende onderschrijft de in het convenant geformuleerde doelstellingen, verplicht zich de bepalingen in het convenant te zullen naleven en verklaart zich in dit kader gerechtigd tot het uitwisselen van informatie met convenantpartners.

Aldus ondertekend te (plaats ondertekening)....., op (datum)..... ,

Naam organisatie
Naam bevoegde functionaris

Voor akkoord:
Namens LP/KLPD,

.....

.....